

ТЫА СИРИН САЙДАР КЭСКИЛЭ

Билигин, рынок кэмгэр, тыа сири сайыннары таһыма бары өттүнэн олус намыһах. Хас бириднэ нэһилиэк социальнай балаһыанньатын көрдөрөр сыһыппалар дьыҥ баар олоху көрдөрбөттөр. Эмитэр олус үрдэтиллэн, биитэр, төттөрү камтатыллан баркыллаллар.

Холобур, хас нэһилиэк ахсын үлэтэ суохтар ахсааннара сылтан-сыл элбиэр. Ол түмүгэр сорох дьыҥ кэргэн аҥардас сүөһү-сылгы иитэн эрэ олохтор, государствоттан хамнас аахсыбат. Ити, биллэн турар, элбэх ыраакаттары үөскэтэр. Аны төһө да сүөһү-ас көрбүттэрин иһин, бааһынай хаһаайыстыбатынан регистрацияланар кыахтара эми суох. Онон государствоттан ссуда, кредит ылан туһанар быраактарын хааччахтыыр.

Маньык түгэнигэ сорох олохтоох саалааччылар (республика таһымыгар тийэ) дьон кыһалбатын туһанан араас политической ис хоһоонноох дьаһаллары ылааллар, этиилэри өнөрлөһөр. Ол күннээри олох экономикаҥа онгостууга туох да туһаны абабат. Түмүгэр хаһыаттар, маассабай информация атын да средствоһара бири, оттон тустаах тэрилтэлэр атыны кэспикиллэр, ирдэбил туруораллар. Дьэ, ол кэмгэ, ордук кэлиһи биризмэ, дьыҥ кэргэн экономикаҥа бөөрөгөтүү туһугар элбэх араас таһымнаах (СР Президиумга тийэ) дьаһаллар ытыллылар. Бу дьаһаллар, дьыҥ, тыа сири сайыннарыга бөө-тирэх буолар аналлаахтар. Маньыах сыһыаннаан бэйэм санаабын тиздирдэхпин баарабын.

Бастакытын, дьыҥ кэргэн статусун үрдэти хайаан да юридической өттүнэн билгэргэтиллиэхтээх. Атыннык эттэххэ, каннык баарар тэрилтэ дьыҥ кэргэн суолтата бири физическэй да, юридическэй да сирэйтэн үрдүк буолуохтаах. Ити дьыҥ кэргэн ссуда, кредит ылан туһанар таһымын үрдэтиэххэ. Дьон ону-маны сананы тэринэллэригэр көмө буолуох этэ.

Иккиннэн, дьыҥ кэргэн дохуотун ааһы улуус баһылыгын отчуоттар кириэринэн эрэ мунгурдаммакка, хаһан баарар докумуон быһытымак туттулар гына сийилии оноһуларын ситиһэххэ. Холобур, сбербанга кредити хамнастан (бири юридической сирэйтэн) көрөн ааһан биэрэллэр. Ити да иһин оннообор бырыһыаннаах кредити ыларга үгүс мэйгидэр үөскүүллэр. Оттон дьыҥ кэргэн дохуотунан ааһар эбит буоллар, үгүс киһи кредити ылыа этэ. Ити улуус бюджетын үрдэти, харчы эргирин элбэтиэн сөл.

Үсүнүнэн, дьыҥ кэргэн олох ирдэбилгэр сөл түбэхэр таһымга тахсытыгар көмөлөһөр инниттэн кэмтэн-кэмгэр араас өрүттээх бизнес-былааннары онорон тарбатыахха.

Төрдүнүнэн, бюджет тэрилтэлэригэр үлэлиир дьыҥ кэргэттэр экономикаларын туһарыга эми анал дьаһаллары ылыахха, кинилэр үбү-харчыны киллэринэр кыахтарын үрдэтиэххэ.

Бэсикинэн, оҕону иитиһэ, сайыннарыга үлэлэнэр дьыҥ кэргэнгэ моральнай, материалнай да көмөнү олохтоохха.

Алтыһынан, оҕо дьоруун сайыннарыга дьыҥ кэргэнгэ үбү-харчыны киллэринэр суолларын көрдүөххэ, оҕолор онно-манна баран күрэхтэлэр, конкурска кытар уо.д.а. кыахтарын үрдэтэр инниттэн оҕуолалары кытта дуоһабардаһан үлэлиир анал юридической статустаах тэрилтэлэри тэрийиэххэ.

Ити курдук дьыҥ кэргэн политическэй, экономическэй уонна социальнай туһунан институт курдук көрөн, бары өттүнэн көмүскэллээх, араас суол хайысхалаах үлэлээх гына барыны аттаран сүрүннээтэххэ, бука, тыа сири олоҕо туһу, бэйэбит сайдыа-үүнүө этибит, экономикабит да бөө-тирэхтээх буолуо турдара.

Түмүктээн эттэххэ, тыа сири сайдыыта — дьыҥ кэргэн экономикаҥа бөөрөгөтүүтүн.

И. ПОПОВ.

Одьулуун.

Чурапчы сэлээнньэтин управлениета

ДЬАҤАЛ

№ 60

Ыам ыйын 4 күнэ, 2001 с.

САҢА УУЛУССАЛАРЫ ААТТААҤЫН ТУҢУНАН

2001 сылга нэһилиэнньэбэ биэрэпис ытылларынан сибээстэн, саҥа уулуссаларга маньык ааттары биэрэргэ:

1. Эргэ Восточная уулуссаба — Восточная переулуга.

2. Куоҕалы күөлүн үрдүнэн — Күн Дьырибинэ, Ураһалаах, Субуруускай уулуссаларын.

3. Куохара үрэххэ даамбаттан кириигэ — Куоҕалы уулуссатын.

4. Даамба үрдүнээби сыыр үрдүгэр баар саҥа уулуссаба — Закатнай уулуссаны.

5. Кытайбан үрдэ (уруккута Западнай уулусса кэтэбэ) — Олимпийскай уулуссаны.

6. Хатыҥнаах уулусса кэтэбэр — Природная уулуссаны.

7. Тубдиспансер кэтэх өттүгэр — Березовая уулуссаны.

8. Интернат-оскуолаба баар Березовая уулуссаба — К.С. Постников уулуссатын.

Саҥа ааттаммыт уулуссалары ааттааһын туһунан дьаһал куопуйатын хаһыакка уонна почтовой сибээскэ тиксэрэргэ.

Чурапчы сэлээнньэтин
управлениетын
начальнига
М.Н. САВВИНА.

ААҤААЧЧЫЛАР БОЛҕОМТОЛОРУГАР!

Ыам ыйын 10 күнүттэн улуустааҕы "Саҥа олох" хаһыакка 2001-сыл ИККИС АҤАРЫГАР тэрилтэлэргэ, оттон биридмилээн дьонго үс ыйга, ол эбэтэр от ыйыгар, атырдыах ыйыгар уонна балаһын ыйыгар, сурутуу ытыллар. Сурутуу сыаната тэрилтэлэргэ сыл аҥарыгар — 150 солк., биридмилээн дьонго 3 ыйга — 90 солк.

Сурутуу "Саҥа олох" РИХ кассатыгар уонна Чурапчы сэлээнньэтигэр, нэһиликтэргэ дуоһабардаах дьонунан ытыллар.

УЛУУС БАРЫ ОЛОХТООХТОРО, саҥа үйэбэ, саҥа технологиянан тахсар тапталлаах "Саҥа олох" хаһыаккытыгар сурутарга тизтайын! Сурутуу хампаанньата бэс-ыйын 25 күнүгэр түмүктэнэр.

"Саҥа олох" РИХ.

"Мин Саха сирэ — XXI-с үйэбэ"

АРЫЛААХХА СПОРТИВНАЙ СААЛА ТУТУЛЛАР

Арылаах — Чурапчы улуунун бири улуус, ыраах сытар нэһиликэ. Бөһүөлүккэ Пиэри-бэй Маай — Саас, Ула бырааһынньыга сүрдээх тэрээһиннээхтик, түмсүүлээхтик ааста. Үрүн илгэни сүүрүгүрдүбүт, "Бочуот Знага" орден кавалера, маньыксыт, үчкүүһүт, уран тарбахтаах уруһуйдуут, элбэх оҕо абата, эһэтэ М.И.Иванов быыстапкага буолбута.

Арылаахтар — үлэһит дьон. "Маньык усулуобуйага олорон биэрэр табыллыбат, үлэлээтэхпитинэ эрэ ыал буолабыт," — дэһэллэр. Онон кэтэх хаһаайыстыбаларыгар, спортивнай саала тутуутугар үлэлээн күннэрин билбөккө аһараллар. Кырдык даһаны, Саха сири спордун эйгэтигэр бу кыра алаастан үгүс билиилээх дьон тахсыбыттары сөхтөрөр. Ол курдук, манна төрөөбүттэрэ: хайыһарга бастакы маастардартан биридэстэрэ, Москва куорат хас да төгүллээх чемпионна, Союз призера, республиканскай уонна союзнай суолталаах судьуйа Н.Н.Барахсанов, республика спордун хамсааһынын инлэһэр-саалаһар, ССРС көнүл тустууга спордун маастара М.Е.Дроздьанов, Илин Сибири регионун чемпионы, Союз уонна Болгария призердара, норуоттар икки ардыларынааҕы кылаастаах маастар, тустуук И.Е.Аянтоа, үс быраатты, Союз көнүл тустууга спордун маастардары Семен, Михаил, Иннокентий Морфуноттар уо. д. а.

Дьэ, ити аҕа көлүөнэттэн саалаан арылаахтар спортка көхтөөхтөр. Ол да иһин "Мин Саха сирэ — XXI үйэбэ" хамсааһынга кыттыһан, онуоха эбии урукку кэмгэ кизиктик

сураһырбыт тустуук, спорт маастара С.С.Морфунот нэһилиэк баһылыгынан үлэлээн эрэринэн чөл, доруобай олох көбүлээччинэн спортивнай саала буоларын өйдөөн, тутуу үлэтигэр күргүөмнээхтик туруммуттара.

Быраатты Морфуноттар оҕо, эдэр саастарыгар республикага, Союзка, Европада, араас тас дойдуларга, аан дойдуга Саха сири ааттаппыт бөөрөстөрүнэн буолаллар дьыҥ, туох да омуна суох. Өйдүүбүн ээ оҕо сылдьан Илин Сибиридээки киностудия устубут "Мы из Чурапчи" дьин документальнай киинэни Арылаахпыт таһаратын дьыҥтигэр мустан көрбүлүтүн. Онон бири дойдулаахтарбытын быраатты Морфуноттары кизэн тутта, сөҕө да санаабылпыт.

Олохтоохтор үгүстэрэ тутулла туар спортивнай саалаларыгар Саха сиритэр тустуу сайдыытыгар үгүс көлөһүннэрин тохлут, Советскай Союз Гимниин пьедестал үрдүкү кирилизингэр туран элбэхтик истибит, бүдүрүйбэт сүлүөхтээх саха уолаттарын, бири дьыҥ кэргэнтэн тахсыбыт үс спорт маастардарын Морфуноттар ааттарын биридэстэрин бааралларын туһунан кизэн тутта эттиллэр.

Ульяна БУРНАШЕВА,
Россия Журналистарын союһун чияһына,
спорду пропагандалааһынна
республикатааҕы журналистскай
бирэһимээ дипломаһа.

ЭДЭР ИНФОРМАТИКТАР КОНКУРСТАРА

Сотурутааҕыта "Эдэр информатиктар" улуустааҕы конкурстара ытытыһына. Бу конкурс сыалынан үөрэнээччилэр аныгы информатикнай технологияга, компьютернай техникага интэриэстэрин үрдэти уонна информатика предметигэр билиилэрин тургутан көрүү буолар.

Быйыл 12 оскуолаттан барыта 70-ча оҕо кыттыһы ылла. Хамаанданан конкурска үөрэнээччилэр текстовай, графическай редактордары, файллари кытта үлэни төһө баһылаабыттарын көрдөрдүлэр, компьютеры сатабыллаахтык туһанарга күрэхтэстилэр, теска эллиэтиэтиллэр. Уһун эриксинилээх күрэхтэһини түмүгэр информатикага дириг билиилэрин, сатабылларын көрдөрөн, улуустааҕы гимназия хамаандата бастаата (учуутал Попов Е.В.), иккинн Кытаанах орто оскуолатын хамаандата (учуутал Захаров П.П.) ылла, үһүс Мугудай орто оскуолатын хамаандата (учуутал Абрамов К.Н.) таһыста.

Үөрэнээччилэр уонна учууталлар болҕомтолорун компьютернай программалар конкурстара тарта. Манна оҕолор бэйэлэрэ суруйбут программаларын көмүскэтиллэр, ханна туттулуон, туох туһалааһын кэспэтиллэр. I миэстэни "Кроссворд" дьин компьютернай ооньуу автор Григорьев Коля (Мугудай, X кыл.) ылла, Чириков Эдик (Хадаар, XI кыл.) "Интеллектуальной справочник" дьин үлэтинэн II миэстэбэ таһыста, оттон III миэстэбэ физикага компьютернай справочнигы онорбут Тарасов Петьа тигистэ.

Web-страничалар бөлөхтөрүгэр Макаров Афоня (ЧОО, IX кыл.) кизэн ис хоһоонноох, олус интэриэһинэй "Якуты" үлэтэ үрдүктүк сыаналанна. II-ли Захаров Саша (ЧРОСИО, X кыл.), III-һу Барахсанов Ваня (гимназия, IX кыл.) тус эйгэлэрин, доһотторун, оскуолаһарын сырдатар бэртээхэй Web-страничалары онорон ылылар. Компьютернай презентациялары көрүүгэ элбэх үлэни Сылан уонна Хатылы оскуолаһарын үөрэнээччилэрэ көрдөрдүлэр. Бэйэтин оскуолатыгар ытытыллыбыт информатика нэдиэлэтин кизиктик

сырдатан Прокопьев Женя (Хатылы, IX кыл.) бастаата, иккис миэстэбэ экологияга үөрэтэр программаны онорбут Сивцев Ваня (Сылан, VII кыл.) таһыста, үсүһү олус көрдөөх, элбэх уруһуйдаах "Төрөөбүт күн" дьин үлэтинэн Аржаков Андрей (Хатылы, V кыл.) ылла. Күрэхтэһин саамай кыра саастаах кыттааччытын — Сылан орто сокуолатын 3-с кылааһын үөрэнээччинин Макаров Андрей бэлиэтиэххэ наада. Кини улахан оҕолору кытта тизгэ күрэхтэһин биридмил бириһинэн набаарадаланна.

Хамаанданан күрэхтэһинлэр быыстарыгар араас викториналар, ооньуулар ытытыллылар. Онон хыйыылаахтарынан Григорьев Коля (Мугудай, X кыл.), Макаров Афоня (ЧОО, IX кыл.) буоллулар.

Бири күтүүлээх түгэниһин сылын аайы элбэх оҕо интэриэһин тардар, кэтэхтэн ытытыллар "Аниграф" компьютернай графика уонна анимация конкурсун түмүгүн иһитиннэри буолла. "Природа и мы", "XXI век", "В здоровом теле — здоровый дух" дьин үс теманан барыта 60-ча үлэ сыаналанна. Саамай элбэх үлэ чөл олоху прологандалыыр темага киллэриллибит. Балартан жоори бастакы миэстэни хас да уруһуйунан чөл олох ис хоһоонун арыыбыт Оконешников Гошага (Мугудай, X кыл.) биэрдэ, II-кэ "Выбираю ЗОЖ" дьин үлэтинэн Исоев Игорь (Арылаах, IX кыл.) таһыста, III-һу Исиков Сергей (Ама, IX кыл.) "В XXI веке без вредных привычек" дьин үлэтинэн ылла. "Природа и мы" теманы сырдаттыгы I — Местников Рома (Кытаанах, X кыл.), II — Андреев Илья (Хайахыт, X кыл.), III — Лазарева Маша (Кытаанах, IX кыл.), оттон "XXI үйэ" темага I — Можначевский Ваня (Алабар, VII кыл.), II — Оконешников Егор (Мугудай, X кыл.), III — Яковлев Сема (Хатылы, VI кыл.) буоллулар.

Л.ПЕРМЯКОВА,
информационнай технология киинин
специалиһа.

Болтоно нэһилиэгэ урут-уруккуттан уус-уран самодеятельноска бастынар кэпкэлэригэр сыдыар. Билигин дабаны ырыаны ымыгынан дуоһуууну ылар ырыа куттаах дьоммут үтүстэр. Алта сыйл анараа өттүгэр Анна Слепцова, Татьяна Ефремова көбүлээһиннэринэн, музыкант Мария Баина өйөбүлүнэн ырыаны сөбүлүүр дьахталлар түмсэннэр ансамбль тариммитэ.

Төрөөбүт Болтонобут кизн-нэлэмэн алаастарыттан биридэстэринэн Чуораайыта буолар, маньык ааттаах алаас дабаны, үрэх дабаны ханна да суох. "Чуораайы" дьиз истэргэ да истин, чуор, чуорааны чугдаарт, ай, ыллаа дьиз өйдөбүллэр бары бу тылга иһиллэр курдуктар. Ол иһин ансамблы баһылык Алексей Михайлович Слепцов "Чуораайы" дьиз сүрэхтээбитин бары сөбүлээбиттэ.

Ансамбль алта сыйл устата элбэх концерттарга, конкурстарга кыттан кэллэ. Улуустаабы дьахталлар конференцияларын, Хатылытаабы "Көттүннэр көмүс доржооннор!" дьиз дуэт, трио конкурсун лауреата, диплома, "Көмүс кутаа" теле-шоу кыттыылааба, Кыайыы 55 сылыгар аналлаах "Сүгүрүэйбит эһиэхэ, Улуу кыайыыны уһансыбыттарга!" дьиз деэтиэх уус-уран көрүү, "Амма кыты-

ла" ырыа конкурсун лауреаттарынан буолла. Ансамбль дьахталлара бары араас идэлээхтэр: уһууаан сәбиэдиссэй, участковая арач, оскуола үлэһитэ, нитэһиччи... Үгүстэрэ элбэх оболлоох ыал ийэлэрэ, дэлэй астаах, итин дьылээх-уоттаах, сүөһүлээх-ынахтаах Далбар хотуттар. Күннээһи түбүктэрин үмүртүн, кэргэттэрин, оболору өйөбүллэринэн ырыа ыллаары мусталлар, ыраах айаанга сылдьаннар кэрэ куоластарын дьонно-сэргэбэ бэлэтиниллэр.

Болтоно олохтоохтору-гар Күөх Маайы көрсө "Чуораайы" ансамбль "Чуораайы-шоу" дьиз бэртээхэй ырыа кизэтин бэлэктээтэ. Бу концерт аны күһүн 50 сааһын туолар олохтоох балыыһа үбүлүөйүгэр көмөлөһөр сыалтан тэрийилиннэ. Манна кирибит үлхаччы, "Чуораайылар" биридэстэринэн, балыыһага бэрилиннэ. Шоу олус тэрээһиннээхтик барда, ырыа да ылланна, оонньуу да оонньонно, саала иһигэр пааралар үнүкүүлэн да дайдылар. Бу кизэ көрөөччүлэр ансамбль хас биридэстэринэн, солисткаларын Мария Баинаны, Александра Седалищеваны, Ксения Седалищеваны, Александра Тихонованы дохсун ытыс тыаһынан атаардылар. Аан бастаан сценага тахсан ыраас, истин куолаһын иһитиннэрбит эдэркээн Галина Логинова-

КЭРЭ ЭЙГЭТИГЭР

"ЧУОРААЙЫЛАР" ДЬОРО КИЗЭЭЛЭРЭ

ны бука бары олус сэнээр-дибит. Болтонолор күтүөттэрэ Афанасий Захаров өр тутуллубакка сыппыт аппаратураны сөргөхсүтэн, эдэр ыччаты түмэн тэрийбит вокальной инструментальной ансамбля сценага эмиз аан бастаан сүрэхтэтинин ааста. "Чуораайылар" көмөлөрүнөн сүрэххэ чугас, ыллыгы ырыалар матыыптарынан үнүкүү буолла. Ансамбль кыттыылаахтара оҕо сылдьан түспүт хаартыскаларын барытын таба таайан Сусанна Слепцова анал бирикис ылла. Ис кирибэх бириистэрдээх лотерея оонньонно. Сыннаалан киинин директора Любовь Ефремова сага сонун оонньууларга элбэх киһини тарта. Ансамбль кыттыылаахтара концерт түмүгэр "Ыйдаанга кизэ" дьиз барык-сарыкка толорбут Ак-

капеллалара өссө күүстээх ытыс тыаһынан добууолланна. Бу кизэ ансамбль кыттыылаахтара бэйэлэрин дьиз кэргэттэрин сырдатар буклеттары оңорон ыйаатылар, сылаас илиилэринэн бүүбэйдээн үүннэрибтэ рассадаларын, миннигэс бүүүдэлэрин атыыга туруордулар.

"Чуораайылар" мантан саас гастролларга сылдьаннар ырыа кизэлэрин тэрийэр бабалаахтар. Оһон улуус олохтоохтору, чуор чугдаархай куоластаах, үлэни-түбүгү дьүөрэлэни тутан ырыаны аргыс оһостор "чуораайылар" кэлбиттэрин иһиттэххитинэ, хайаан да сылдьарга кыһаллаарыт. Ырыа умсулбаныгар куустаран бэртээхэй кизэни атаарыаххыт дьиз эрэннэрэбин.

Оксана ЖИРКОВА.

"АҒА ДОЙДУНУ КӨМҮСКЭЭЧЧИ" БАЙЫАННАЙ-ПАТРИОТИЧЕСКАЙ КУЛУУП СИТИНИИТЭ

Мугудайдаабы Ивановтар "Бага санаа" авторскай орто оскуолаһарын иһинэн уол оһону, ыччаты эт-хаан өттүнэн сайынналар. АҒа дойдуларын иһигэр ытык изэстэрин төлүүргэ бэлэмниир сыаллаах байыаннай-патриотическай кулууп үлэлиир. Манна оболор байыаннай дьыалаба, сыал ытарга, рациянан, атрибуттарынан кэлсэ-тэргэ, маннайгы сылал көмөнү оһорорго, радиационнай-химическай разведка прибордарын үлэлэтэргэ уо. д. а. үөрэнэллэр. Салайааччы, старшай военрук Иван Степанович Захаров утумнаахтык дьарактыырын түмүгэр кулууп кыайыта-хотууга элбэх. Ол курдук, республикага улуустарын кизин хас да төгүл ситиһилээхтик көмүскээтилэр. 2000 сылга "Защитник Отечества" уонна "Мохсобо - 2000" дьиз байыаннай-патриотическай оонньууларга III, II миэстэлэри ылбыттар. Оһтон быйыл АҒа дойдуну көмүскээчилэр күннэригэр аһаан ытыллыбыт "Снежный барс - 2001" дьиз байыаннай-спортивной оонньуу республикатаабы финалыгар үчүгэйдик кыттаннар, 17 хамаандаттан II миэстэ буолулар. Манна оболор строевой көрүүгэ, семафорунан, рациянан кэлсэ-тиһэ, кыра калибрдаах бэстилизинэн ытыыга, эстафетаба, уолсай физическай бэлэмнэ көрдөрүүгэ уо. д. а. күрэхтэстилэр.

Дьокуускайга оболор кизэтин интэриһинэй биэчэрдэргэ, А.Е.Кулаковскай аатынан Култура киинигэр офицердар балларыгар уонна концерттарыгар, "Чаронт" музыкальной салонна эдэр армеецтарга аһаан тэрийиллибит эстрада сулустарын концертыгар сырыттылар. Мин күрэхтэһингэ кыттыбыт оболортон хайдах сылдьан кэлбиттэрин туһунан ыйыталаастым.

Ваня Терютин (кыра калибрдаах бэстилизинэн ытыт): "Хамаанда барыта нүөмэр талар, биридии кыттааччы 8-та ытар, биһиги хамаандабыт холбоон 300 очкону ылан бастаата".

Люда Пухова (кыра калибрдаах бэстилизинэн ытыт): "Биһиги Дьокуускай 10 №-дээх оскуолатын стрелбическыгар ыттыбыт. Ваня эппитин курдук I миэстэбэ тигистибит. Мантан салгы бэс ыйыгар ытыллар III республикатаабы "Защитник Отечества" байыаннай-спортивной күрэхтэһингэ кыттар былааннаахпыт. Оһно биһигиттэн икки хамаанда барыахтаах".

Алена Васильева (ууга харбааһын): "Мин көрүмэр 10-нуу күрэхтэһээчилээх 10 хамаанда кытына. 5 м дьирингээх, 25 м уһунчаах бэс-сейингэ иккилии хамаанда буолан хайдыһан күрэхтэстибит. Иттии таһынан комбинированнай эстафетаба, ытыыга киристим".

Биһиги оболорбутун кыайыларынан эбэрдэлиибит уонна аны сайын ытыллар күрэхтэһингэ ситиһилээхтик кыттан кэлэллэригэр баһарабыт.

Настя ПОПОВА.

Киһи уонна айылба

БААР УУНУ ХАЙДАХ ТУҢАНАБЫТ?

"Уута суох Чурапчы маһа суоба чаччы..." дьиз отучча сыллаабыта атын улуус дьомо биһигини элэк-хаадыгы тыналлара. Туох да дьизбит иһин, Чурапчы үйэ сабаланыытыгар революцияны урутаан оһорсубут, үйэ бүтүүтүгэр олоһу тосту уларытан тутуспут, аан дойдуга тийэ тахсан саханы аар-саарга аатырдыбыт, барытыгар бастаан иһэр улуус буолар.

Сүүрбэ сылтан бэттэх Чурапчы тулата эргиччи уунан туолла. Манна СР норуотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ Д.П.Лазарев өһөгө улахан. Өссө быйыл күһүн Элүөнэ уута кэлиэ дьиз үөрэбит. Бу Президент М.Е. Николаев Чурапчыга суолун хаалларар умнулубат бэлэбэ буолуоба.

Урут суруйбутум курдук, Эбэ илин баһа модьоболонуо, таас быһыт бөһөргүө, күөл таһыма түһүө. Оһомо Куоһалы көһүһүн уута түһэн, сүөһүлээх да, сүөһүтэ да суох ыаллар эрдэһиннэхтэр. Маныаха танара дьизитин анныкан көһүһү быһытаатаахха эрэ сатанар курдук, итиннэ даһатан 2 км кэтиттээх бетон аанныыр өссө ордук буолуоба. Куоһалы күөлэ-Чурапчы аһарын аһатар, көһүһү уунан толорор улахан уу салпааһа. Инникитин көһүһү 5-6 метр сириг хайан диригэтэн ойбон күөллэри үөскэтэр буоллар, көһүс эгэриннээһи ыаллар ууга өтөрүкүн төбөлөрө ыалдыа суох этэ. Ойбон күөллэри өссө дэлэтэн, Өтөхтөөхкө, Мурун Тыымпыа муостатын таһыгар уонна Кытайбанга оһортуохха сөп. Оһон уута суох Чурапчыга Элүөнэ өрүс уута өрө дабайантахсан Тааттаны таһнары куугунуо.

Специалист сүбэллэр

БАЛАНТИДИОЗ

Балантидиоз дьиз сибииннээ паразитнай ыарыыта. Бу ыарыыга ордук сага ийэлэриттэн арахсыбыт сибииннээ оболоро уонна 6-7 ыйдарыгар дьиз саастаах сибииннээлэр бэринимтиэлэр, улахан сибииннээлэр туох дабаны ыалдыар клиниката суох хойууларын кытта циста дьиз сымыыттары таһаараллар. Ити цисталар тас эйгэбэ 3 ыйтан сылга тийэ ыарыыны көбүтэр дьобурдарын сүтэрбэтэр, ол эрэри күүстээх күн уотугар 10 чаас иһигэр өлүүхтэрин сөп.

Балантидиоз сибииннээ иһэр улахан хаһаайыстыбаларга кизэник тарһамыт ыарыы буолар. Ордук күһүнү-кыһынны кэмтэ көбөр,

сайынны биризмээбэ хаптайар.

Ыарыы турар биричиннэтэ:

— сибииннээһи олус кыарабас уйаба тутуу;

— биер уйаба элбэх сибииннээһи хайыы;

— сибииннээ турар сирэ олус сиихтээх буоллаһына;

— эмискэ атын аһылыкка көһөрүү.

Ыарыы клиниката: сибииннээ аанньа аһаабат, иккис-үһүс күннэригэр температурата үрдүүр, үөһүрэр, иһин баттыалаан көрдөөхө ыарытылар, ынчыктыыр, сытан тахсар.

Бу ыарыы турбатын наадатыгар тугу биллээххэ сөбү?

Бастатан туран, хаһаайыстыба атын сиртэн сибииннээ кэлэр буоллаһына, хайаан дабаны биер ый карантинга туруохтаах, бу биризмээ

ОПОРДУЛУБУТ МАҢЫ ХАҢА НЬЫМАННАЙ ХАРЫТЫБЫТ?

Хассыл аайы Чурапчыга көбөрдүү хамаанньата дьарбааннаахтык ытыллар. Ол эрэри өрүү халпыт, тостубут мастар тоһобосторун хомойо көрөбүн. Итинник "далаһыннаахтык көбөрдөн" үйэ аһарын бүтэрдибит. Дьиннэн, бачча уһун кэмнэ сэлэиннээ кыһыккары-сайыннары күп-күөх бэс чагда быһыгар, харыйа тыа күлүгэр саһан олорор кэрэ дойдуга буолуохтаах этэ. Ол кэмтэн күн бүгүннэ дьизри Чурапчы күр бэйэтэ кубулуйбата, маһа-талаба суугунаабата, хата, төттөрү, сайыны быһа буорунан бурбайар... Мин санаабар, өскөтүн үйэлээхтик маһы олордор буоллаахха, аан бастаан кутуйах да баппат күрүөтүн туғуох тустааххын. Оһу маньык оһоруохха сөп. Үс үттээх (быһыргылы), сиртэн 1,5-1,8 м үрдүктээх, 2 м дьириннээх иһинэ суон баһананы ыга сымэн, буорун тоһочну кутан олордосун. Салгын да, уу да кирибэт, ирбэт тоһоһо хам тоһомут баһана сүүс да сый турар. Оттон билигин баһана чычаас, сахаркай, анна ириэнэх буолан, сүүрбэ да сылга тийбэккэ эмэбирэн суулар. Аны бүтэй сүрдүгэһигэр быһа-арда суох ғына үөл титириги хатыйа угаһын (сахалар эрһээһини күрүөлэрэ, Таатта ипподрома эмиз оһонук оһоһуулаах). Маһы аһаан-миһэни кизан сиргэ олордон үүннэригэ маньык күрүөттэн ордук көмүскэл баарын билбэллэн. Баһар, күөх тыаны алдытабыт дьизтэрэ да, титирик ойуур оһоһо да, тутууга да барбат, хата, киһини өрт уота сотору-сотору салыыр, ол кэнииттэн, уобурдуллан, өссө сатайан өрө аһар, оһорунар.

Оһон, маһа суох Чурапчыга харыйа, бэс курдук сиздэрэй мастаах күөх тыа кыһыккары суугунуо.

Егор ГАБЫШЕВ.

3 төгүл хойууга лабораторияга анализка кириэхтээх. Иккиннэн, ветеринарнай-санитарнай бырлабыла булгуччу тутуһулуохтаах. Ол эбэтэр сибииннээ турар миэстэбэ дезинфекцияламыт, кизэ, сиигэ суох буолуохтаах, наар биер көрүн туруо суохтаах.

Биһиги улууска урукку өттүгэр бу ыарыы бэлиэтэммэтэбэ, 2000 сылга кизин сибииннээлэртэн (барыта 560 төбө кэлбитэ) 33 төбө ыалдыбытыттан 19 өллө. Оһон сибииннээ бу ыарыытыттан сэрэнип, Сибииннээ иһэр дьон ити этиллибит быраабылалары тутуһун, ветспециалисттаран куруутун сүбэтэ-аһата ылыт.

К. МАКСИМОВА, ветлаборатория паразитолог враһа.

САГА КИИИ ҮЛЭЛИНЭБЭ

Киһи хас күн аайы үтүмэн элбэх информациины ылар, оһу кимизэх эрэ тиздэр, тарбаттар, наадата суоһун умнар, биһэр бэйэтигэр туһалаах сонуну суралар. Информацията суох - олох суох. Ол ғынан баран, билигин курдук сайдыы тэтимнээхтик, түргэниик бара турар кэмигэр бары информацияны барытын толору, сепке ылар кыаллыбат. Ханна туох өһө оһоһуларын, чэпкэи сыанага үчүгэй хаачыстыбалаах табаары хантан булуохха, бэйэ оһоһугун, араас малы-салы ханна батарыахха, атыылыахха сөбүн уо. д. а. туһунан иһтар-иһтиригир дьоннор хаһыакка, телевиденнебэ биллэрин биэрэллэр, уулуссага оһно-манна кумаабы сымыстарыгар суруйан ыйыыллар.

Оттон бу ый ортотуттан биһиги улуустутугар итинник информациялары хомуйан, "База данньык" тэриһэн, тустаах дьону бэйэ-бэйэлэригэр тиксириннэрэр, а. э. атыылаһааччыга - атыылааччыны, ылааччыга - биэрээччини уо. д. а., "Инфоком" дьиз справочнай-информационнай киһи үлэлибэ. Киһи "Сахателеком" ГП Чурапчытаабы филиалын уонна "Күннэй" ХЭТ (урукку олох-дьаһах комбината) дьизлэригэр иккис этэ-эһэ баар. Справочнай телефон №-рэ 42-000. Биллэриилэр бары төлөбүрдээхтэр, ис хоһоһомуттан көрөн тарифтара уларылар. Иттии таһынан өһнөөх, өһө суох хаартыскаба (докумуон хаартыскагыгар эмиз) түһэрэбит, фотомонтажтары, буклет араас көрүннэрин, ыһырыы сурук оһорорго сакаасгары ылабыт. "Инфоком" СИК үлэтин ыам ыйын 14 күнүттэн сабалыаба. Бастакы ыйга информация сыанага 50 бырыһыан чэпчэтилээх.

Биһизэх биллэрин, информация биэрэр атын көрүннэртэн уратыта дьиз биллэригитин ханан бэйэбит устуоххутугар дьизри, бодьобуттан тутулууга суох, иһтар-иһтиригир дьонно тиксириллэ турар.

Кэлин информация элбэхтик киһэр буоллаһына, информациянай хаһыат тахсыаба.

Биллэригитин, информациябытын биэрэргэ тизтэин! "Инфоком" СИК.

ДОЙДУГУН ТӨӨ БИЛЭБИН?

ОДЬУЛУУН - ОМУОРИУА ДОЙДУТА

Одьулуун нэһилиэгин алаастара дириг былыргы историялаахтар. Сутуруолаах алаас — дэон-сэргэ таптаан олохсуйбут сирэ. Манна Боло Күүлэксэн дэон бэрт үгүс сылгылаах, ынах баайдаах киһи олорон ааспытын Сэһэн Боло бэлэтиэр. Нууччалыы докумуоннарга киһи ата Гуликан эбэтэр Куликан Булканов, 1580—1650 сылларга олорон ааспыт, ардыгар 1647 с. өлбүт дэон суруйаллар. Биер дойдутаахпыт Сэһэн Боло бу киһини 1572—1638 сс. олорубут дэон 1934 сыллаахха бэлэтиэбит. Оттон бу Сутуруолаах алаас бэйэтэ Омуоруйа Нэстэрэ дэон сүдү баай ийэтин аатынан ааттаммыт. Ити Сутуруолаах эмээхсин Тумарча (докумуоннарга Тумарча Биркинин) хаһыс ойоро буолара биллибэт. Ол эрэри киһи кырдыан баран Эбэ Сыһыта дэон алааска олорубута уонна манна көмүллүбүтэ биллэр. Археологтар хостоон тураллар. Киниттэн төрөбүт Омуоруйа бэйэтин кэмгэр 3 ойохтоммут, 9 уоллаах, 1 кыыстаах (ардыгар 3 кыыстаах дикиллэр), улахан баай киһи XVIII үйэсэ олорон ааспыт. Таатта Ойороһо, Сутуруолаах, Үс Билинстээхтэр, Аракастаах дэон алаастарга өтөхтөрүн онно баар. Бастын-мааны ойоро Айыла Хотун дэон Чакыр нэһилиэгин баайа Уосалаах Логлоя (Логлоя Жидатов 1750 сый анараа өттүгэр олорубут) кыһа буолар. Киһи — Болугур Айыта, Эдьий, Сыыдам Сыһалаабыт (Марина Нестерова Дьячкова) төрөппүт ийэтэ. Омуоруйа баай олобо кыһынын Үс Билинстээххэ, сайын Аракастаах уонна Сутуруолаах алаастар биллиилэригэр этэ дэон Сэһэн Боло ыйар. Бу сир геоморфологиятын өйдөөн көрөр буоллааха, өтөхтөр турбут мистэлэрэ биллэр.

Былыр сахалар аса уонна ийэ уустарынан бөлөхтөөн олорубуттар. Мөрүүн Хамыһыйа (Мирон Черкашников) 1763—1769 сс. кэлэн Боотуруускай улуус сирин-дойдун «хүөх» биздэмэсэ киллэрэн түнэтэн бизибит. Онно Омуоруйа аатын уһугар 7 суол ийэ ууһа олохтор: Кыраһын; Элэмэс; Харбаан; Бытык; Быыраллабыт; Сэбик; Барахсан; Чардай. Бу ийэ уустарыгар араас кэмгэ сир биллэр-көстөр баайдар үөскээн ааспыттар. Федот Захаров табылатынан, Омуоруйа Нэстэрэ 1692—1770 сылларга олорубут. Аны киһи уолаттарыттан: Элэмэс (Ыйылас) дэнтэн Тэрэнтэй Дьячковай, Константиновтар аймах тэнийбит. Бу киһи 1741—1813 сс. олорон ааспыт. Харбаан (1722—1770 сс.) Сэһэн Боло — Дьячковай аймах, Энтээни (1725 с. төрөх) — Сэмэн Колесов аймах, Быыраллабыт эбэтэр Быралыйыт — Василий Назарович Егоров аймах төрүттэрэ, эссе киниттэн Матвеевтар, Сыһолятиннар, Барахсановтар, Софроновтар тэнийбиттэр. Суоллар Кыраһын дэон ойуунтан Тимофеевтар, Яковлевтар, Сыһолятиннар ууһабыттар. Киһи 1735 с. төрөх, Тумуһаахха олорубута дэон ахтан ааһабыт.

Омуоруйа баай мааны, тапталлаах кыһа Сыыдам Сыһалаабыт 1760—1780 сс. олорон ааспыт. Киһи туһунан кэпсээн элбэх, онтон соргодо дарбатыллаах, ол өйдөнөр. Көмүллүбүт сирэ Дьаарыма алаас. Археологтар икитэ хостообуттара.

1770с. Омуоруйа аатын ууһа 15 буруоттан ордуга суох, ол 1836 сый 103 буруолаах буолбут дэон Сэһэн Боло суруйар. Ити сый сир-дойду түнэттигэр Сэһэн Бологур нэһилиэгэ 4 аса уустаах буолар: Ыларба; Омуоруйа; Одьулуун уонна Ичим. Омуоруйа аатын ууһа дэон былыргы төрдүлэрэ Элэй Боотур уола Дьон Дьанылы (Дьаабы) дэон киһиттэн сыһыстээхтэр. Ити Боотур Уус, киниттэн Бологур Бухаат (Воруя Дьуотту), онтон Боло Күүлэксэн, киниттэн Омолоон Бөбө уола, үөскээн ааспыттар. Бологур нэһилиэгэ дэон ити Бологур Бухаат аатынан ааттаммыт. 1870 сыллаахха Хомуос Бологур, Сэһэн Бологур, Долуну Бологур, Сүлүс Бологур, Курда Бологур дэоннар үөскэбиттэр, очотооуга ити бис нэһилиэккэ 3451 дууһа баар эбит.

Аны ийэ уустарынан биллэр-көстөр дэоннору аыллалыттан, Харбаан ийэтин ууһугар Түргэн Уйбаан, Силин обоннор, Маралыйа Көстөкүүн (1871 с. 35 сааһыгар өлбүт), Элэмэс эбэтэр Ыйылас ийэтин ууһугар Ыстаарыйа Мэхээлэ, Уһун Өндөрөй, Нантыын Мингэрэй, Баайка Уйбаан, Бытык ийэтин ууһугар Чөөлөй Нукулай дэон баайдар олорон ааспыттар. Элбэх киһини ахтар кыаллыбат.

Болугур дэонун историялара сүрдээх интэриэһинэй. Уолсайынан, бу нэһилиэк дэонун төрүттэрэ, сүннүүнэн, биллэр, ол курдук, үгүстэр ыраабынан уруулуу буолаллар. Дэ, итинник Одьулуун — Омуоруйа дойдутун дэонун былыргытын туһунан кылгас собуустук.

Иннокентий ГРИГОРЬЕВ.

СҮТҮКТЭННИБИТ

Федоров Игорь Анатольевичка 1998 сый бэс ыйын 17 күнүгэр Амма орто оскуолатын бүтэрбитин туһунан бэриллибит А. сериялаах, 3026710 №-дээх аттестат сүлүктүнэн дэон сүбүүнэн аарыллар.

Редактор: ПОПОВ Г.Г.
ААДЫРЫСЫТ: 678700, Чурапчы эл. Карл Маркс уул. 26 "а". ТЕЛЕФОННАРЫТ: редактор — 41-332, отделлар — 41-265.

ЭБЭРДЭЛИИБИТ!

Күндү абабытын, эһэбитин, тыыл, үлэ, авиация ветеранын, Чурапчы салинныгын олохтообун ДЫДАЕВ Николай Ильичи 70 саасын туолар кэрэ-бэлэс күнүгүн итиник, истинник эбэрдэлиибит!

Бу үөрүүлээх үбүлүүгүнэн Эһэксэ ис сүрэхтэн тахсар үтүө-мааны тылларбытын аныбыт. Билигин үөрэттэрэн, үлэни, мал онортообутун, оолорго, сизиннэргэр күүс-көмө, өйбүл буола олорун иһин мунура суох махтанабыт. Ыраас-сайдас санаабынан, көнө-солку майгыбынан, үгүсүгэ тардыһыгынан барыбытыгар үтүө толобур буоларын. Оолорун, сизиннэригэр, кэрэниг тапталларыгар үйбөрүн, аймак-билэ дэонун ытыктабылларынан арааччыланан үһүн үлээн, этэнэ сырт, доруобай буол дэон алгыбыт.

Чурапчытан, Намтан, Дьокуускайтан кэрэниг, оолорун, кийинтэрин, күтүөтэрин, оолорун.

Одьулуун нэһилиэгэр олорон күндү абабытын, эһэбитин, хос эһэбитин, тыыл, үлэ ветеранын, потребкооперация туйгунун СОФРОНОВ Егор Романовичи 70 саасын туолбукунан итиник, истинник эбэрдэлиибит!

Кырдыгыны билимэккэ, ырыгы ыларбаакка, бары оолорго, аймактарыгар сүбэ-ама, көмө-тирэх буолан үһүнүк дьоллоостук оло дэон алгыбыт, билигэ ахсаабат кыһамнын, тапталын иһин улахан махталбытын тирдэбит.

Одьулуунтан, Чурапчытан, Дьокуускайтан, Муоматтан, Словениятан оолорун, кийинтэрин, күтүөтүн, сизиннэригэр, хос сизини.

СИТИНИЛЭЭХТИК КЫТЫННЫЛАР

Сотурутаабыта Москвага хары ба- таһымыгар улахан дэонорго Россия Х-с уонна оолорго (17—18 саастаахтарга) У11-с чемпионттара буолан ааста. Саха сириттэн ити күрэхтэнигэ 4 киһилээх ха- маанда ситиһилээхтик кытына.

60 кг дэон ыйааһынаах дьахталлар- га Оксана Эверстова бастакы, 55 кг дэон эр дэонно Михаил Климов 2-с мистэлэри ыллылар. Оксана ыйааһыныгар 5 спорт маастара баарыттан икитэ аан дойдун чемпио- налара. Михаил былырын үлүс буол- лан Россияга аан бастаан Саха сириттэн призер буолан турар. Быйыл киһи нинигэр норуоттар икки ардыларынааҕы кылааста- ах маастар, аан дойдун икки төгүллээх чем-

пиона Гога Гобозов (Хотугу Осетия) эрэ таһыста. Спортсменнарбыт иккиэн спорт маастарын нуорматын толордулар. Окса- наны быйыл балаһан ыйыгар аан дойдун чемпионатыгар кытарга сборога ытыгар буолулар.

О. Эверстова бийиги улуусту билли- лээх туустуу Федор Эверстов кыһа, от- тон М. Климов Хайахсыт ыччата. Манна даһатан эттэххэ, Саха сириттэн спорт бу көрүнэр 3 спорт маастара үһүн чурапчы- лар. Бастаһынан маастар нуорматын Петр Наумов толорон турар.

Марк СИБИРЯКОВ.

К СВЕДЕНИЮ КРЕДИТОРОВ ООО «САРДААНА»

Инспекция Министерства РФ по налогам и сборам по Чурапчинскому улусу сообщает: решением Арбитражного суда РС (Я) от 26 апреля 2001 г. удовлетворен иск о принудительной ликвидации Общества с ограниченной ответственностью «Сардаана».

В соответствии со статьей 63 Гражданского кодекса РФ, всем кредиторам ООО «Сардаана» в двух месячный срок с момента публикации необходимо представить письменные требования по исполнению обязательств в адрес ООО «Сардаана». Копии своих требований обязательно направляйте начальнику Представительства Минис- терства юстиции РС (Я) в Чурапчинском улусе, как органу государственной регистрации юридических лиц, по адресу: с. Чурапча, ул. Ленина, 41, здание администрации улуса, 2-й этаж.

Инспекция МНС РФ по Чурапчинскому улусу (тел. 41-281).

ҮӨРЭХХЭ ҮНҮҮРАЛЛАР

Одьулууннааҕы оскуола-лицей ыам ыйын 17 күнүттэн «С» уонна «Д» категорияларга суоплардары үөрттэр курсу аһар. үөрттэн болдьоһо — 1 ый. Телебуһа «С» категорияга — 1,5 тыһ., «Д» категорияга — 2,5 тыһ. солк.

Үөртэххэ киниргэ — ирдэнэр докумуоннар:

1. Транспортнай средствонь ыһарга аналлаах докумуон. «Д» категорияга — «В», «С» категориялардаах дас- таһырыанна.
2. Экзаменационнай карточка.
3. Уло киниксизини куоплуйата.
4. 2 устуука хаартыска.

Билсэр тел. 41-104, 24-374, 24-305.

Оскуола лицей администрацията.

МАХТАНАБЫТ

Талтыр абабыт, эһэбит, Аса дойдун Улуу сэринтин, тыыл, үлэ ветерана, Хайах- сыт нэһилиэгин олохтооһо ПЕТРОВ Васи- лий Петрович ырахан ыарыттан ыам ый- ын 2 күнүгэр олохтон туораата.

Абабыт олоһун уһата сатаан түүннэри- күннэри бары сатабылларын, биллиилэрин, кыһамныларын уурбут Кузьмин Г.Э., Го-

голев В.А., Дьадаева Л.Н. сирэйдэн Чу- рапчытааҕы киһи балыһа үрүг халааста- ах аанчаалларыгар, Митина А.М., Аржа- кова М.С. сирэйдэн Хайахсыт ба- лыһытын коллективтарга туохха да тэксэспэт барда махталбытын тирдэбит.

Ону тэҥэ кутурбаммытын тэҥэ үлэ- стибит улуус дьаһалтатыгар, ветераннар сэ- бизиттигэр, ветераннар сирин, дэон кыһалбатын кыһалба оностон ханнык да ырахан кэмгэ күүс-көмө, өйбүл-тирэх буолаачы Филиппов И.И. баһылыктаах Хайахсыт дьаһалтатыгар, өй-санаа уган моральнай өттүнэн көмөлөспүт чугас ыал- ларбытыгар, аймактарбытыгар, табаарыс- тарбытыгар, абабыт чугас дождотторугар, Чурапчытааҕы «Тулукаан» дөсөд кол- лективтар үтүө санаабыт, көмөбүт иһин истинник махтанабыт.

Өрүү да үтүө сүрэххит, амарах дууһабыт, биллигит-көрүүгүт кыһалдалаах дэон дэон сыйдаһа турдук. Дьоллоох- соргулаах олоһу олорун.

Кыргытара, уолаттара, кийинтэрэ, күтүөттэрэ, сизиннэрэ.

xxx

Күндүтүк санаһар тапталлаах ийэбит, эбэбит, хоту көһөрүллүү кыттылааһа, тыыл, үлэ ветерана, Мугудай нэһилиэгин олохтооһо АММОСОВА Ирина Ивановна ырахан кыһа олохтон туорабыт кэмгэр күүс-көмө буолбут аймактарбы- тыгар, чугас ыалларбытыгар, Мугудай нэһилиэгин дьаһалтатыгар, Төлөй нэһи- лэгин кырдыастарыгар, оскуола, уһууаан коллективтарыгар, дьаһалта аппаратыгар, Ульяна Максимовна, Илья Максимович Поповтарга, Василий Иванович Нестеро- ва, Василий Васильевич Смирникова уо.д.а. махталбытын биллэрбит. Эһэксэ уһун дьоллоох олоһу, чэигэн доруобуй- аны, сир үрдүгэр баар бары үгүһүн баһарыт.

Уола, кыргытара, кийинтэ Ульяна, күтүөт Иван, сизиннэрэ.

АТЫЛЫБЫТ

1995 сыллаагы, санатык МТЗ-82 тракторы. Саҥа скоростной от охсору уонна муһунна.

Сыһаалара — кэпсэтиннэн. Эһиги аарынардыт. Тел. 41-267.

Николай ХАДААРЫСКАЯ

СААҢЫТ АТАСТАРБАР (КӨР-КҮЛҮҮ)

Ээ, ол мин — Кырдыас киһи Ханнык кыахпынан Эһигини кытары, эһи, Үтүрүһүн үөрдүһүн Күнүгэр эргимтэлээх Киһи Эбэ Курдат охсор чэлгизинээх Курас салгыныгар үрдэрэ, Ампаар саба бэйэлээх Аһаас эркиннээх Дурдаһытыгар тулуйан Кыһаан олоһуон баарай. Отуугут улахаан, Омурангыт үксэ, Майдаһыт баһаама, Марайгыт элбэһэ, Кэпсээнкит сикхэйэ, Кипиргэскит бэрдэ Ылбына киһи Ыалласпат дьонобут.

Кэбис, мин Эһиги курдук Тонон-хатан Чууру-чаары буолан, Сылаас-тымны астамакка, Суорбан-таллэх соһуспака, Кэлэн-баран түбүгүрэн Бизэс табан эрдэмнээх, Үрүһүн төрдүгэр Үргүрү суох сиргэ Боруулаахлар сааланыым Сыһыалаһын орохкотунан Бидан ордук буолаһа. Өрүкүнүһүн түһэнкит Ону өйдүөх дьонугуот, Обоннору, миниги, Күлэрин күлэбит даа, Кырдыаскыт, хага, Сыкырыһа сыһаан Хаһан хайдах бултууру Билэр буоллаһым эбэһит!

Тыыл, үлэ ветерана, СР норуотун хаһаайыс- тыбатын үтүөлээх үлэһитэ, ССРС потребкоопер- ациятын туйгуна, Бахсы нэһилиэгиттэн төрүттээх Дьокуускай куорат олохтооһо

ПЕТРОВ Алексей Андреевич соһумардык өлбүтүнэн балтыгар, кыһыгар, күтүөтүгэр, сизиннэргэр, чугас аймактарыгар ди- ринг кутурбаммытын тирдэбит.

Маарыкчааннаһым потребкооперацията, бырабылланнаһа.

Тыыл, үлэ ветерана, хоту көһөрүллүү кытты- ылааһа, Мэдээкситтэн төрүттээх Чурапчы сали- нныгын олохтооһо

ФИЛИППОВ Дмитрий Егорович II уһун ырахан ыарыттан өлбүтүнэн дириг кут- турбаммытын тирдэбит:

— Талтыр абага Филиппов Дмитрий Егоро- вич II өлбүтүнэн Чурапчы орто оскуолатын үлэһитигэр Филиппов Анна Дмитриевнага оскуо- ла коллектива.

— Уолугар, профессор Г.П. Башарин ааты- нан Сыһаан орто оскуолатын рабонаһыгар Фи- липпов Яков Дмитриевичка оскуола администра- цията, профкома.

— Талтыр абага Филиппов Дмитрий Егоро- вич II өлбүтүнэн байлэрин үлэһиттигэр Филип- пов Роман Дмитриевичка улуустаагы пенсионнай управление.

— Уолугар дэонист Филиппов Иван Дмитри- евичка ДЭС үлэһитин олохтоохторо.

— Оолоругар, аймактарыгар чугас ыаллара Михайловтар, Ивановтар, Ноговицыннар, Дья- ковскийтар, Лукин.

— Талтыр тайдаһа, убайдаһа Филиппов Дмитрий Егорович II өлбүтүнэн оолоругар, кийинтэригэр, күтүөтүгэр, сизиннэргэр Чурап- чытан сизиннэр Сивцевтар, Бомбеевтар, Горо- дешайдар, Чыһаараттан Говоровтар, Бу- луттан, Төнүлүттэн Поповтар, Чурапчытан бы- рааттара, балыстара Филипповтар, Зинковтар.

— Оолоругар, күтүөтүгэр, кийинтэригэр, сизиннэргэр Одьулуунтан Иванова М.М., Седакцевтар.

— Байлэрин үлэһиттигэр, почтовой сибээс Сыһааннаагы отделениетин начальнигар Фи- липпова Тамара Борисовнага тойоно Филиппов Дмитрий Егорович II өлбүтүнэн улуустаагы почтовой сибээс коллектива.

— Кыһыгар, биргэ үөрэммит дьүө- гэлэһигэр Филиппова Елизавета Дмитриевнага, биргэ төрөбүттэригэр, сизиннэргэр Чурап- чытан Собакиннар, Ногородова, Ско- мешникова, Полоза.

Автор суругар этилэр санаа редакция позициятыгар молдун сөп түбэһэр буолбатах. Суруһа ыйылар чакчылар кырдыһаахтарыгар эппиэтиниһи автор тус бэйэтэ сүгөр.